

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Кафедра української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
української мови

Климович С.М.

«28» серпня 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.3.5. СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА
(Синтаксис. Просте речення. Просте ускладнене речення)

спеціальність 035.01 Філологія (українська мова та література)

факультет української філології та журналістики

2017-2018 навчальний рік

Робоча програма «Сучасна українська літературна мова. Синтаксис. Просте речення. Просте ускладнене речення» для студентів СВО «бакалавр» напрям підготовки:

035 Філологія (Українська мова та література),

Розробники: Климович С.М., доцент, кандидат філологічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри української мови
Протокол від. «28» серпня 2017 року №1

Завідувач кафедри української мови

Климович С.М.

(підпис)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна		
семестр	Напрямок підготовки: 035 Філологія (Українська мова та література)			Семестр
5-й		4	5-й	
6-й	3	6-й		6-й
Загальна кількість годин – 165				
5-й		5-й	5-й	
6-й		6-й	6-й	
	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 5-й – 3 6-й – 3 самостійної роботи студента – 3 5-й – 3 6-й – 3		5-й	32	10
		6-й	32	12
			64	22
		Практичні, семінарські		
		5-й	30	8
		6-й	28	8
			58	16
		Лабораторні		
		Самостійна робота		
		5-й	58	102
		6-й	30	70
			88	172
		Вид контролю:		
5-й	екзамен	екзамен		
6-й	екзамен	екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 51 / 49 %

5-й – 47 / 53%

6-й – 56 / 44%

для заочної форми навчання – 23 / 77 %

5-й – 20 / 80%

6-й – 27 / 73%

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – поглибити знання студентів із сучасної української літературної мови, сформувати в них погляд на мову як на системно-структурне явище, допомогти їм ґрунтовно оволодіти мовними категоріями. Спрямувати студентів на розвиток лінгвістичного мислення; поглиблене засвоєння мовних законів і явищ, мовознавчої термінології; на вивчення синтаксису й пунктуації простого та простого ускладненого речення сучасної української мови.

Теоретичні завдання курсу – формувати у майбутніх філологів творчий підхід до вивчення мовних явищ, мовно-ціннісні орієнтації; ознайомити з науковими засадами й основними положеннями сучасної української літературної мови; вивчити граматичні та мовностилістичні явища і тенденції; оволодіти різними аспектами і нюансами української мови; розвивати гуманітарно-філологічного мислення.

Практичні завдання курсу – сприяти виробленню у студентів навичок системного аналізу мовних явищ, оволодінню граматичними, пунктуаційними та стилістичними нормами української літературної мови.

Компетентності

Загальні компетентності:

- вільне володіння державною мовою в усній та писемній формах;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність працювати в команді;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Предметні компетентності:

- здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови в практиці навчання української мови;
- здатність вільно володіти сучасною українською літературною мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах;
- здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах;
- здатність інтерпретувати й зіставляти мовні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту;
- здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови виховувати національно свідомих громадян України.

Очікувані результати навчання

- знати основний теоретичний матеріал з курсу «Сучасна українська літературна мова»;
- сформувати у майбутніх філологів творчий підхід до вивчення мовних явищ, мовно-ціннісні орієнтації;
- знати граматичні, правописні та мовностилістичні явища і тенденції сучасної української літературної мови;
- виробити у студентів навички системного аналізу мовних явищ;
- оволодіти граматичними, пунктуаційними та стилістичними нормами української літературної мови;
- знати особливості української мови як державної, її комунікативно-соціальні функції;
- оперувати навичками володіння усним і писемним літературним мовленням;
- користуватися спеціальною довідковою літературою та словниками;
- використовувати лінгвістичну інтуїцію та дослідницькі здібності.

Програма навчальної дисципліни
«Сучасна українська літературна мова»
Синтаксис. Просте речення. Просте ускладнене речення

Синтаксис. Предмет синтаксису. Типи синтаксичних одиниць, елементарні і неелементарні синтаксичні одиниці-конструкції. Синтаксичні зв'язки у словосполученні і реченні. Типи і форми синтаксичних зв'язків. Семантико-синтаксичні відношення. Зв'язок синтаксису з лексикою і морфологією.

Словосполучення. Словосполучення як некомунікативна синтаксична одиниця. Особливості структури словосполучень. Типи словосполучень. Граматичні зв'язки між компонентами словосполучень. Способи підрядного зв'язку, синтаксичні відношення.

Речення. Речення та судження. Аспекти вивчення речення. Парадигма речення. Формально-синтаксична типологія простого речення.

Двоскладне речення. Головні члени двоскладного речення.

Підмет, засоби його вираження.

Присудок. Структурно-семантичні характеристики присудка, засоби його вираження. Характер зв'язку між підметом і присудком у реченні.

Односкладне речення. Проблема односкладного речення у сучасному мовознавстві. Поняття про односкладне речення. Особливості семантичної структури односкладних речень. Поширені та непоширені односкладні речення, повні, неповні (контекстуальні, ситуативні). Еліптичні речення. Комунікативні умови їх функціонування. Еквіваленти речення. Нечленовані конструкції (слова-речення).

Структурно-семантичні різновиди односкладних речень: означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні, номінативні, вокативні, генітивні.

Непоширені та поширені речення.

Другорядні члени речення. Група підмета. Група присудка. Сучасні підходи до класифікації другорядних членів.

Додаток прямий і непрямий, засоби вираження.

Означення узгоджене та неузгоджене. Прикладка як різновид означення.

Обставини. Семантико-синтаксичні різновиди обставин та їх роль в організації двоскладного речення.

Перцельовані другорядні члени речення.

Детермінанти та дуплективи.

Речення з однорідними членами. Прості ускладнені речення, їх особливості. Поняття про ускладнене речення. Речення із сурядними рядами. Засоби вираження однорідності. Речення з однорідними другорядними членами (додатки, обставини). Речення з однорідними і неоднорідними означеннями та прикладками. Проблемні питання про однорідні присудки.

Відокремлені другорядні члени речення. Речення з відокремленими членами. Умови відокремлення другорядних членів речення. Звертання. Вставні і вставлені слова (словосполучення, речення). Речення зі вставними і вставленими компонентами. Речення зі звертаннями.

Порядок слів у простому реченні. Семантико-синтаксична структура простого речення. Поняття синтаксеми та її типи.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Словосполучення. Головні члени речення												
Тема 1. Предмет синтаксису. Типи синтаксичних відношень. Словосполучення, просте та складне речення.	10	2	2			6	10					10
Тема 2. Словосполучення. Поняття про словосполучення як одиницю синтаксису. Типи словосполучень. Граматичні зв'язки між компонентами словосполучень. Види підрядного зв'язку, синтаксичні відношення.	16	6	4			6	14	2				12
Тема 3. Речення та судження. Основні ознаки речення. Просте речення. Головні члени двоскладного речення. Підмет, засоби його вираження.	14	4	4			6	16		2			14
Тема 4. Присудок. Структурно-семантичні характеристики присудка, засоби його вираження. Характер зв'язку між підметом і присудком у реченні.	14	4	4			6	18	2	2			14
Разом за змістовим модулем 1	54	16	14			24	58	4	4			50
Змістовий модуль 2. Односкладні речення. Другорядні члени речення												
Тема 1. Односкладне речення. Поняття про односкладне речення. Особливості семантичної структури односкладних речень. Поширені та непоширені односкладні речення, повні та неповні.	10	2	2			6	8					8
Тема 2. Структурно-семантичні різновиди односкладних	12	4	2			6	10	2				8

речень: означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні; номінативні, генітивні, вокативні.												
Тема 3. Непоширені та поширені речення. Другорядні члени речення, додаток прями́й і непрями́й, засоби вираження.	12	2	4			6	10		2			8
Тема 4. Означення. Узгодження та неузгодження. Прикладка, як різновид означення.	12	4	2			6	12	2				10
Тема 5. Обставини. Семантико-синтаксичні різновиди обставин та їх роль у організації двоскладного речення.	10	2	4			4	10	2				8
Тема 6. Повні та неповні речення. Еліптичні речення. Комунікативні умови їх функціонування.	10	2	2			6	12		2			10
Разом за змістовим модулем 2	68	16	16			34	62	6	4			52
Змістовий модуль 3. Однорідні члени речення												
Тема 1. Просте ускладнене речення. Поняття про ускладнене речення.	10	4	4			2	10	2				8
Тема 2. Речення з сурядними рядами.	10	4	2			4	10		2			8
Тема 3. Речення з однорідними членами речення	12	4	4			4	12	2	2			8
Тема 4. Однорідні й неоднорідні означення	12	4	4			4	12	2				10
Разом за змістовим модулем 3	44	16	14			14	44	6	4			34
Змістовий модуль 4. Відокремлені члени речення. Звертання. Вставні слова												
Тема 1. Речення з відокремленими членами речення. Основні умови відокремлення. Відокремлення означень.	8	4	2			2	8	2				6
Тема 2. Відокремлення прикладок. Засоби вираження відокремлених прикладок. Відокремленні додатки.	10	4	4			2	8		2			6

Тема 3. Відокремлення обставин. Засоби вираження відокремлених обставин.	6	2	2			2	8		2			6
Тема 4. Вставні та вставленні конструкції у структурі поширеного речення. Функціонально-семантичні різновиди вставних конструкцій.	8	2	2			4	8	2				6
Тема 5. Звертання у структурі простого речення. Вокативні речення і звертання.	6	2	2			2	6					6
Тема 6. Порядок слів у простому реченні. Прямий та непрямий порядок слів. Актуальне членування речення в українській мові.	8	2	2			4	8	2				6
Разом за змістовим модулем 4	46	16	14			16	46	6	4			36
Усього годин	210	64	58			88	210	22	16			172

Змістові модулі навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Словосполучення. Головні члени речення

Лекційні модулі:

1. Предмет синтаксису. Типи синтаксичних відношень. Словосполучення, просте та складне речення.
2. Словосполучення. Поняття про словосполучення як одиницю синтаксису. Типи словосполучень. Граматичні зв'язки між компонентами словосполучень. Види підрядного зв'язку, синтаксичні відношення.
3. Речення та судження. Основні ознаки речення. Просте речення. Головні члени двоскладного речення. Підмет, засоби його вираження.
4. Присудок. Структурно-семантичні характеристики присудка, засоби його вираження. Характер зв'язку між підметом і присудком у реченні.

Практичні модулі:

1. Вправи на виділення в реченні словосполучень і членів речення. Різновиди предикативних і непередикативних словосполучень, синтаксичних, лексичних і фразеологічних словосполучень.
2. Аналіз типів речень за метою висловлювання та за емоційним забарвленням. Порівняльний аналіз двоскладних і односкладних речень, поширених і непоширених, повних і неповних.
3. Вправи на визначення способів вираження простого і складного підмета.
4. З'ясування способів вираження простого присудка. Аналіз структурних різновидів іменного та дієслівного складеного присудків. Спостереження особливостей узгодження присудка з підметом.

Модулі самостійної роботи:

1. Спостереження особливостей узгодження присудка з підметом.
2. Тире між підметом і присудком.

Змістовий модуль 2

Односкладні речення. Другорядні члени речення

Лекційні модулі:

1. Односкладне речення. Поняття про односкладне речення. Особливості семантичної структури односкладних речень. Поширені та непоширені односкладні речення, повні та неповні.

2. Структурно-семантичні різновиди односкладних речень: означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні; номінативні, генітивні, вокативні.
3. Непоширені та поширені речення. Другорядні члени речення, додаток прямий і непрямий, засоби вираження.
4. Означення. Узгодження та неузгодження. Прикладка, як різновид означення.
5. Обставини. Семантико-синтаксичні різновиди обставин та їх роль у організації двоскладного речення.
6. Повні та неповні речення. Еліптичні речення. Комунікативні умови їх функціонування.

Практичні модулі:

1. Структурно-семантичний аналіз дієслівних односкладних речень.
2. Структурно-семантичний аналіз односкладних номінативних, генітивних та вокативних речень.
3. Аналіз додатків прямих і непрямих, розмежування і непрямих додатків, неузгоджених означень.
4. Аналіз способів вираження означень (узгоджених і неузгоджених) та характеру зв'язку з означуваним словом. Визначення обставин у тексті. З'ясування способів їх вираження. Розмежування обставин і додатків.

Модулі самостійної роботи:

- 1.** Синкретичні другорядні члени речення.

Змістовий модуль 3 **Однорідні члени речення**

Лекційні модулі:

1. Просте ускладнене речення. Поняття про ускладнене речення.
2. Речення з сурядними рядами.
3. Речення з однорідними членами речення
4. Однорідні й неоднорідні означення

Практичні модулі:

1. Аналіз речень ускладненої будови.
2. Аналіз речень із сурядними рядами.
3. Аналіз речень з однорідними членами.
4. Спостереження над способами вираження однорідності.
5. Спостереження пунктуації та інтонації речень з однорідними членами без узагальнюючих слів і з узагальнюючими словами
6. Аналіз речень з однорідними головними членами.
7. Вправи на визначення однорідних та неоднорідних означень

Модулі самостійної роботи:

1. Кома між однорідними членами речення. Розділові знаки при узагальнюючих словах.

Змістовий модуль 4 Відокремлені члени речення. Звертання. Вставні слова

Лекційні модулі:

1. Речення з відокремленими членами речення. Основні умови відокремлення. Відокремлення означень.
2. Відокремлення прикладок. Засоби вираження відокремлених прикладок. Відокремленні додатки.
3. Відокремлення обставин. Засоби вираження відокремлених обставин.
4. Вставні та вставленні конструкції у структурі поширеного речення. Функціонально-семантичні різновиди вставних конструкцій.
5. Звертання у структурі простого речення. Вокативні речення і звертання.
6. Порядок слів у простому реченні. Прямий та непрямої порядок слів. Актуальне членування речення в українській мові.

Практичні модулі:

1. Аналіз речень з відокремленими другорядними членами. Визначення основних умов відокремлення.
2. Аналіз відокремлених означень різних типів.
3. Пунктуація речень з відокремленими обставинами.
4. Пунктуація речень з відокремленими додатками.
5. Аналіз речень з поширеними і непоширеними звертаннями, характеристика властивих конструкцій та їх функціональні різновиди.

Модулі самостійної роботи:

1. Синтаксична синонімія дієприкметникових зворотів – підрядних означальних речень. Синтаксична синонімія дієприслівникових зворотів – підрядних обставинних речень.

Підсумкова тека

Методи навчання

У сучасному розвитку української освіти важливу роль відіграють методи, які забезпечують не лише системно-структурний підхід до мови, а й посилюють комунікативний, когнітивно-аксіологічний аспекти формування україномовної особистості.

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

Для формування професійної компетентності важливими є як традиційні, так і нетрадиційні методи. Широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу:

- 1) метод проблемного навчання, що реалізується через систему прийомів: постановка проблемного питання (завдання), створення проблемної ситуації та її аналіз, висловлення припущень, встановлення зв'язків між явищами, аналіз, зіставлення їх і перевірка доказів, формування висновків, узагальнень;
- 2) пояснювально-ілюстративний метод;
- 3) репродуктивний метод;
- 4) частково-пошуковий;
- 5) метод вправ;
- 6) навчальні дискусії;
- 7) дослідницький метод (стимулювання творчої діяльності студентів, формування умінь самостійно набувати знання, досліджувати мовні явища, робити висновки, застосовувати набуті знання на практиці);
- 8) метод лінгвістичного коментаря;
- 9) метод програмованого навчання.

Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються методи усного та письмового контролю, які сприяють підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Усний контроль, який є найпоширенішим і найбільш ефективним, включає в себе:

- індивідуальне опитування;
- фронтальне опитування;
- усні заліки.

Ці форми контролю допомагають з'ясувати рівень знань студентів завдяки прямому контакту з ними.

Письмовий контроль:

- контрольні роботи;
- письмові заліки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Система оцінювання знань студентів під час підсумкового контролю

A (відмінно) 100 – 90 балів	<p>Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи спеціальну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у всіх видах практичних завдань.</p> <p>Використовує сучасні методи та підходи при вирішенні самостійних завдань всіх рівнів. Може самостійно обирати підходи та методи для вирішення завдань різного рівня складності.</p> <p>Широко застосовує основні категорії системного аналізу та системно структурного та функціонального підходів. На основі знань про системи може самостійно охарактеризувати структуру системи та функціональні зв'язки між її компонентами.</p> <p>Обсяг знань та рівень вмінь та навичок цілком відповідає та перевищує вимоги програми дисципліни.</p>
B (добре) 89-82 бали	<p>Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи фахову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок.</p> <p>Обсяг знань та рівень вмінь та навичок відповідає обсягу програми дисципліни.</p>
C (добре) 81-74 бали	<p>Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в фаховому аналізі, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.</p> <p>Обсяг знань відповідає програмі дисциплін, але допускає помилки в обсязі до 10%.</p> <p>Обсяг знань та рівень вмінь та навичок відповідає обсягу програми дисципліни.</p>
D, E (задовільно) 73-60 балів	<p>Студент знає основні теми курсу, але його знання мають загальний характер, іноді непідкріплені прикладами. Замість чіткого визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.</p> <p>Обсяг знань відповідає програмі дисциплін, але допускає помилки в обсязі від 10% - 25%.</p>
FX (незадовільно) 59-35 балів	<p>Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання.</p> <p>Обсяг знань відповідає програмі дисциплін, але допускає помилки в обсязі до 50%.</p>
FX (незадовільно) 34-1 бал	<p>Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.</p>

	Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
--	---

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів

A 5 (відмінно) 100 – 90 балів	Студент повинен відмінно володіти матеріалом, його відповідь відзначається повнотою і висвітленістю матеріалу курсу, вона повинна ґрунтуватись з різних поглядів. При цьому студент повинен уміти висловити й мотивувати власне бачення з аналізованих питань. Студент повинен знати повний обсяг запропонованого в курсі матеріалу. Для цього він має ознайомитись з рекомендованою до курсу науковою літературою. Обов'язковим є знайомство з додатковою літературою, опрацювання її і використання при висвітленні питання. Відповідь повинна бути логічною, зв'язною, послідовною й аргументованою. Теоретичні положення мають бути підкріплені конкретними прикладами. Студент повинен уміти застосовувати свої теоретичні знання на практиці, логічно і послідовно викладати матеріал, пов'язуючи з суміжними темами, бачити міжпредметні зв'язки, наводити приклади і коментувати їх. Студент робить самостійні висновки, висловлює гіпотези, дискутує, аргументує, посиляючись на першоджерела.
B 4 (добре) 89-82 бали	Відповідь студента повна й аргументована, що спирається на знання різних поглядів на обговорювання теми. Студент повинен знати весь обсяг запропонованого в курсі матеріалу, проте може помилятися у неprincipiових моментах при викладі теорії чи окремих концепцій. Студент повинен опрацювати і знати основну рекомендовану літературу до курсу. Відповідь повинна бути логічною, викладеною правильною літературною мовою. У разі труднощів з аргументацією висловлюваних тез студенту можуть бути задані додаткові питання, які допоможуть йому чіткіше сформулювати думку. Свої теоретичні знання студент повинен уміти застосовувати на практиці.
C 4 (добре) 81-74 бали	Студент висвітлює різні точки зору на обговорювану тему. При знанні повного обсягу матеріалу, студент може помилятися в окремих питаннях при викладі окремої теми, чи загальних питань. При знанні рекомендованої літератури можуть допускатися помилки у значимості того чи іншого джерела. Студент повинен володіти усним і письмовим мовленням, щоб аргументовано давати відповідь. При необхідності студенту можуть задаватися додаткові питання, які допоможуть йому висловити думку. Теоретичні знання студент повинен застосовувати на практиці. Не завжди дотримується логіки викладу, хоч і вільно орієнтується у матеріалі, але інколи припускається одиничних помилок
D, E 3 (задовільно) 73-60 балів	Відповідь студента неповна і не достатньо аргументована. Студент повинен знати значну частину матеріалу, запропонованого в курсі, але ці знання можуть мати несистемний характер. Навідні питання викладача повинні наштовхувати студента на правильну відповідь. У мові викладу можуть траплятися граматичні і стилістичні помилки. Матеріал студентом засвоєно на рівні невпевненого переказування, вивчене відтворює не завжди логічно і послідовно, але не губиться при необхідності навести приклад. Знає стандартні дефініції
FX 2 (незадовільно) 59-35 балів	Ставиться студенту, в якого відсутні знання матеріалу, запропонованого в курсі. Студент може частково відповідати на поставлені запитання, але сам не здатен викласти теоретичний

	матеріал і підкріпити його прикладами. Студент необізнаний з рекомендованою літературою, у його мовленні часто трапляються граматичні помилки, відчувається брак достатнього словникового запасу.
FX 1 (незадовільно) 34-1 бал	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

A 5 (відмінно) 100 – 90 балів	Студент повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання теми, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може аргументовано її доводити; усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином (у вигляді реферату або законспектовані в зошиті)
B 4 (добре) 89-82 бали	Загалом рівень знань студента відповідає викладеному для оцінки «відмінно», проте припустився кількох помилок при розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, обґрунтування неточні, не підтверджуються доказами; усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином (у вигляді реферату або законспектовані в зошиті), проте трапляються поодинокі помилки у виконання завдань
C 4 (добре) 81-74 бали	Студент розкриває теми, винесені для самостійного опрацювання, проте не всебічно, дещо поверхово; припускається помилок при розв'язанні деяких завдань; усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином (у вигляді реферату або законспектовані в зошиті), проте трапляються помилки у їх виконання; деякі завдання не виконані
D E 3 (задовільно) 73-60 балів	Студент розкриває не всі теми, винесені на самостійне опрацювання (лише 60% завдань), теми розкриті поверхово, студент припускається помилок при виконанні практичних завдань, завдання не оформлені належним чином, деякі завдання не виконані
FX 2 (незадовільно) 59-35 балів	Студент у загальних рисах розкрив питання, винесені для самостійного опрацювання, розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно; студент виконав лише 50% завдань, винесених на самостійне опрацювання
FX 1 (незадовільно) 34-1 бал	Студент не може відповісти на поставлене запитання або відповідає неправильно, не розуміє суті запитання, не може зробити висновків, виконав менше 50% завдань, винесених на самостійне опрацювання; практичні завдання не оформлені належним чином

Критерії оцінювання виконання студентами контрольних робіт

A 5 (відмінно) 100 – 90 балів	Студент ґрунтовно засвоїв програмний матеріал, повністю та правильно, без помилок виконав усі завдання контрольної роботи; робота оформлена належним чином (відсоток правильних відповідей 86 – 100 %)
B 4 (добре) 89-82 бали	Студент правильно та повністю виконав завдання контрольної роботи, проте допустив незначні помилки, деякі неточності; робота

	оформлена належним чином (відсоток правильних відповідей 79 – 85 %)
С 4 (добре) 81-74 бали	Студент повністю, однак з деякими помилками виконав завдання контрольної роботи; допустив неточності при виконанні завдань, робота оформлена в довільному порядку (відсоток правильних відповідей 71 – 78%)
D 3 (задовільно) 73-64 бали	Студент не повністю виконав завдання контрольної роботи, допустив помилки при виконанні, наявні деякі неточності при виконанні роботи, що свідчать про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу (відсоток правильних відповідей 64 – 70 %)
Е 3 (задовільно) 63-60 балів	Студент виконав лише половину завдань контрольної роботи або виконав повністю, однак допустив значні помилки, що свідчать про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу (відсоток правильних відповідей 56 – 63 %)
F X 2, 1 (незадовільно) 59-1 бал	Студент не виконав завдання контрольної роботи або виконав із суттєвими помилками, що свідчать про повне незнання теоретичного матеріалу (відсоток правильних відповідей 27 – 55 %; 0 – 26%)

Критерії оцінювання диктантів

Кількість помилок	Оцінка
I—II курс (210 слів)	
0/0	A 5 (відмінно)
0/1, 0/2	B 4 (добре)
½, 1/1	C 4 (добре)
2/1, 2/2	D 3 (задовільно)
2/3, 3/3	E 3 (задовільно)
0/4, 4/0	F X 2, 1 (незадовільно)
III курс (250 слів)	
0/0	A 5 (відмінно)
0/1	B 4 (добре)
1/1	C 4 (добре)
2/2	D 3 (задовільно)
2/3	E 3 (задовільно)
3/4	F X 2, 1 (незадовільно)
4 курс (280 слів)	
0/0	A 5 (відмінно)
0/1	B 4 (добре)
1/0	C 4 (добре)
1/1	D 3 (задовільно)
1/2	E 3 (задовільно)
2/3	F X 2, 1 (незадовільно)

Критерії оцінювання курсових робіт

Оцінка курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка складається з двох частин:

- 1) виконання курсової роботи (до 70 балів);
- 2) захисту (до 30 балів).

А (відмінно) 90-100 балів	Студент показав глибокі теоретичні знання тієї дисципліни, з якої виконана курсова роботи; оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, формулювати висновки; дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження; виконав роботу грамотно літературною українською мовою; оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, тверде і впевнено відповів на запитання членів комісії.
В, С (добре) 74-89 балів	Студент показав досить високі теоретичні знання тієї дисципліни, з якої виконана курсова роботи; оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; дає свої пропозиції і рекомендації з предмету дослідження, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; виконав роботу грамотно літературною українською мовою, але допустив нечисленні граматичні та стилістичні помилки; оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; на захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.
Д, Е (задовільно) 60-73 бали	Студент показав достатні теоретичні знання з тієї дисципліни (дисциплін), з якої виконується дана робота: в основному оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати їх, формулювати висновки, однак допускає в роботі порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, мають місце окремі фактичні помилки і неточності; не може сформулювати пропозиції і рекомендації з теми дослідження, або обґрунтувати їх; допускає помилки в оформленні роботи та її науково-довідкового апарату; допускає численні граматичні та стилістичні помилки: на захисті продемонстрував задовільні знання з теми дослідження, але не зумів впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії.
Ф, Х (незадовільно)) менше 60 б.	На захисті студент проявив повне незнання досліджуваної проблеми, не зумів задовільно відповісти на поставлені питання, що свідчить про несамотійне виконання курсової роботи.

Критерії оцінювання випускних робіт

Оцінка кваліфікаційної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка складається з двох частин:

- 1) виконання роботи (до 70 балів);
- 2) захисту (до 30 балів).

А (відмінно) 90-100 балів	Студент виконав роботу самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, яка відбиває глибокі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як фахівця з міжнародних відносин; оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематично викладу, формулювання висновків; показав критичне ставлення до джерел і літератури, ввів елементи наукової новизни, сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації; грамотно
--------------------------------------	--

	оформив кваліфікаційну роботу; написав роботу грамотно, українською літературною мовою, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок; продемонстрував глибокі знання теми дослідження, впевнено відповів на запитання членів комісії.
В, С (добре) 74-89 балів	Студент виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, яка відбиває достатньо високі теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як фахівця з міжнародних відносин; оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематично викладу, формулювання висновків, допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу; ввів елементи наукової новизни, однак не може в достатній мірі проаналізувати літературу і джерела з досліджуваної теми, сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації; з дотриманням вимог держстандарту оформив кваліфікаційну роботу, але допустив при цьому 2-3 помилки чи неточності; написав роботу грамотно, українською літературною мовою, допускаючи при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки; на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.
D, E (задовільно) 60-73 бали	Студент виконав роботу самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, яка відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як фахівця з міжнародних відносин; оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації даних, їх обробки, осмислення, систематично викладу, формулювання висновків, але допускає порушення логічності й систематичності викладу, некритичного ставлення до документів і матеріалів; допустив ряд помилок при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату з відхиленням від вимог держстандарту; написав роботу українською літературною мовою, але допустив у ній велику кількість русизмів, орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок; на захисті продемонстрував неглибокі знання теми дослідження, не зумів відповісти на окремі запитання членів комісії.
F (незадовільно) менше 60 б.	Студент абсолютно не орієнтується в роботі, не може відповісти на жодне запитання членів комісії, або виявиться, що робота є плагіатом.

Рекомендована література

Базова література

1. Арполенко Г. П. Структурно-семантична будова речення в сучасній українській мові. Київ : Наукова думка, 1982. 132 с.
2. Бевзенко С. П. Сучасна українська мова. Синтаксис : [навч. посіб.]. Київ : Вища школа, 2005. 270 с.
3. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови. Київ : Наукова думка, 1992. 224 с.
4. Вихованець І. Р. Семантико-синтаксична структура речення. Київ : Наукова думка, 1983. 219 с.
5. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис : [підручник]. Київ : Либідь, 1993. 368 с.
6. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови. Київ : Наукова думка, 1992. 224 с.
7. Волох О. Т. Сучасна українська літературна мова. Київ : Вища школа, 1989. 334 с.
8. Ганич Д. І. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 360 с.
9. Горпинич В. О. Сучасна українська літературна мова : [навч. посіб.]. Київ : Вища школа, 1999. 207 с.
10. Горяний В. Д. Односкладні речення в українській мові. Київ : Рад. школа, 1983. 165 с.
11. Грищенко А. П. Сучасна українська літературна мова : [підручник]. Київ : Вища школа, 2002. 439 с.
12. Гуйванюк Н. В. Формально-семантичні співвідношення в системі синтаксичних одиниць : [монографія]. Чернівці : Рута, 1999. 336 с.
13. Дудик П. С. Просте ускладнене речення : [підручник]. Вінниця : ВДПУ, 2002. 336 с.
14. Дудик П. С. Синтаксис словосполучення і простого речення. Київ : Наукова думка, 1975. 222 с.
15. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 384 с.
16. Жовтобрюх М. А. Українська літературна мова. Київ : Наукова думка, 1984. 256 с.
17. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови : Синтаксис. Донецьк: ДонНУ, 2001. 662 с.
18. Загнітко А., Миронова Г. Синтаксис української мови. Теоретико-прикладний аспект. Masarykova univerzita. Brno, 2013. – URL : <https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/128790/monography.pdf>

19. Загнітко А.П. Український практичний синтаксис : [навч. посіб. для самост. роб.]. Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. 144 с.
20. Іваницька Н. Л. Двоскладне речення в українській мові. Київ : Вища школа, 1986. 168 с.
21. Іваницька, Н. Л. Теоретичний синтаксис української мови. Ч. I. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2002. 169 с.
22. Кадомцева Л.О. Українська мова : Синтаксис простого речення. Київ : Вища школа, 1985. 178 с.
23. Каранська М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови : [навч. посіб.]. Київ : Либідь, 1995. 312 с.
24. Мірченко М. В. Структура синтаксичних категорій. Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2004. 393 с.
25. Мойсієнко А.К. Структурно-семантична організація простого ускладненого речення. Київ : ВЦ «Київ. ун-т», 2006. 167 с.
26. Мойсієнко А.К. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис простого ускладненого речення. Київ : ПП Я. Січовик, 2006. 240 с.
27. Ожоган В.М. Синтаксис української мови : [навч. посіб.]. Київ : Освіта України, 2010. 332 с.
28. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова. Київ : Вища школа, 2003. 287 с.
29. Плющ М.Я. Проблема відокремлення і відокремлених компонентів речення (семантико-синтаксичний і прагматичний аспекти) : [навч. посіб.]. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. 92 с.
30. Синтаксис словосполучення і простого речення (синтаксичні категорії і зв'язки). Київ : Наук. думка, 1975. 222 с.
31. Слинько І.І. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання : [навч. посіб.]. Київ : Вища школа, 1994. 670 с.
32. Сучасна українська літературна мова : [підручник] / за ред. О.Д. Пономарева. Київ : Либідь, 2001. 400 с.
33. Сучасна українська літературна мова : Синтаксис / за ред. І.К. Білодіда. Київ : Наук. думка, 1972. 516 с.
34. Тихоша В., Олексенко В., Гайдученко Г., Нагіна В. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис. Київ : Українське видавництво, 2009. 287 с.
35. Удовиченко Г.М. Словосполучення в сучасній українській літературній мові. Київ : Наук. думка, 1968. 228 с.
36. Українська мова. Енциклопедія / редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. Київ : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2007. 856 с.
37. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : [підручник]. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 408 с.

Допоміжна література

1. Будько М. В. Проблема простого ускладненого речення в українському

мовознавстві. *Мовознавство*. 1991. № 3. С. 63–67

2. Вихованець І. Р. Категорія напівпредикативності. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка* / [наук. ред. В. М. Ожоган]. Кіровоград : РВЦКДПУ ім. Володимира Винниченка, 2000. Вип. 23. С. 126–130.
3. Городенська К. Граматичні норми української літературної мови і сучасна практика професійної спільноти. *Дивослово*. 2017. № 04 (721). С. 40–45.
4. Горпинич В. Генітивні речення в українській мові. *Українська мова*. – 2009. № 3. С. 3–9.
5. Заборна М. С. Просте речення. Складні випадки аналізу : [навч. пос. для студентів вищих пед. навч. закладів]. Тернопіль, 2002. 126 с.
6. Іваницька Н.Л. Синтаксис простого речення. Складні випадки аналізу. Київ : Вища школа, 1989. 63 с.
7. Історія української мови : Синтаксис : [монографія] : / Г.П. Арполенко [та ін.]; відп. ред. А.П. Грищенко. Київ : Наук. думка, 1983. 504 с.
8. Кульбабська О. В. Граматичний обсяг терміна «просте ускладнене речення». *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. – 2014. – Випуск IV. С.156–163
9. Кульбабська, О. В. Вторинна предикація у простому реченні : [монографія]. Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2011. 672 с.
10. Межов, О. Г. Типологія мінімальних семантико-синтаксичних одиниць : [монографія]. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 464 с.
11. Мельничук О.С. Розвиток структури слов'янського речення. Київ : Наукова думка, 1966. 324 с.
12. Плющ М. Я. Категорія суб'єкта і об'єкта в структурі простого речення. Київ : Вища школа, 1986. 175 с.
13. Савченко І. С. Способи реалізації функціонально-стилістичного принципу української пунктуації. *Українська мова і література в школі*. 2013. №6. С. 30–32.
14. Тоцька Н. І. Українська пунктуація. Практикум : [навч. посіб.]. Київ : Вища школа, 1990. 157 с.
15. Українська пунктуація : [метод. пос.] / за ред. С. В. Шевчук. Київ : УДПУ, 1994. 112 с.
16. Шипнівська О. Визначення синтаксично неоднозначних конструкцій в

україномовному тексті. *Мовознавство*. 2013. № 4. С. 67–76.

Зміни та доповнення до робочої програми _____ н.р.

Протокол № ___ від «___» _____ р. Протокол № ___ від «___» _____ р.

Завідувач кафедри _____ Голова НМР факультету _____

_____ н.р.

Протокол № ___ від «___» _____ р. Протокол № ___ від «___» _____ р.

Завідувач кафедри _____ Голова НМР факультету _____